SÖDERBYBLADET

Nr 8 Årgång 5 Augusti 2005 ISSN 1459-8493 Utgivare: Södra Vallgrund byaråd rf

Skolstart

Skolan inleder sin verksamhet tisdagen den 16 augusti klockan 10.00. I år har skolan 24 elever varav tre är förstaklassister. VÄLKOMNA ALLA ELEVER !
Carita Björkman kokar maten, Maj-Britt Snygg städar och Eva-Lisa Granholm jobbar som skolgångsbiträde. Britta Westerlund, Camilla Sund, samt Kika och Herman Fogelberg jobbar som lärare.
Den nya grinden kommer att vara stängd under skoldagen (för elevernas säkerhet), men på kvällarna är det fritt fram att köra bil in på gården. I övrigt kommer väl alla bybor ihåg att skolan är öppen för en massa ordnade aktiviteter kvällstid, även dagtid är man välkommen att hälsa på.

Herman Fogelberg

Postrodden

Postrodden Björkö-Holmön 2 juli 2005

Besättning ”Skäri-Mari”:
Olof Snygg, Bo Westman, Paul Ström, Bo-Ingmar Hägen, Peter Sandqvist och Herman Fogelberg

Följebåt: ”Ramona”, besättning
Bo-Johan Rönn och Ann-Katrin Höckert

Byns egen båt ”Skäri-Mari” deltog i år för elfte gången i den tjugofjärde Postrodden över Kvarken.
Lågtryck och friska vindar var som förbytta när lördagsmorgonen vaknade till liv. Sommarens varmaste och soligaste dag var ett faktum. Den enda vind vi kunde hoppas på var sjöbrisen på svenska sidan. Efter ett ivrigt kämpande med årorna i två tredjedelar av den totala sträckan kom sjöbrisen och vi fick drag i seglen. Humöret steg så även Skäri-Maris placering i startfältet. Framme i Byviken var vi 10 båt prick 7 timmar efter starten.
Besättningen tackar Byarådet , Stefan Back, den utomordentliga besättningen på följebåten, samt övriga hjälpredor för att vi kunde genomföra rodden.

Bland de totalt 40 deltagande båtarna i årets postrodd deltog även Södra Vallgrund båten ”Seagram”, med besättning: Kaj-Ove Ahlmark, Roy Snygg, Ronney Snygg, Jens Snygg, Mikael Westerlund och Marko Salminen.

Besättningen på ”Skäri-Mari”, genom Herman Fogelberg

Monäsrodden

Skötbåten Johanna-Sofia (byggd 1887) segrade i årets upplaga av Monäsrodden. Efter en timme och 45 minuter lång kamp var saken klar och besättningen kunde jubla, samt ta emot jublet från den stora publikskaran i Monäs hamn.
Johanna-Sofia deltog med en blandad ”skäribestättning”:: Göte och Martin Bengs från Norra Vallgrund, Birger Sten och Bo-Johan Ljung från Replot, samt från Södra Vallgrund Stefan Vestergård, Kalle Vestergård och Herman Fogelberg. Övriga deltagande båtar från skären var: Björkö I och Björkö Byabåt.

Herman Fogelberg

* * *

Beachvolley i Sommarösund!

Söndagen den **14.8** ordnar UF Havsbandet r.f. en turnering i beachvolley på simstranden i Sommarösund. Turneringen börjar **kl. 12:00**.

De mixade lagen skall bestå av **4 pers/lag**
(2 kvinnor och 2 män!).

Deltagaravgiften är 10 euro / lag. Förhandsanmälningar tas emot av Maria Rönnback tel. 050-5392348 senast 7.8!
Med tanke på diplomskrivningen skulle det vara tacksamt om ni redan vid anmälningen skulle ha ett lagnamn och namnen på deltagarna klara.

Styrelsen

* * *

Simskola på Bullerås

Neeej, inte i år igen, var min första tanke måndagen den 27. 6. Regnet låg i luften, det var kallt både på land och i vattnet. Nästan en vecka gick innan vi äntligen fick se solen kika fram. När den väl gjorde det så värmdes vattnet upp i rekordfart. Temperaturen steg från 14 till 23 grader på några dagar. Trots den lite kalla starten var eleverna mycket duktiga, många fina prestationer i år.

Diplom: Lina Karlsson, Lycke Karlsson, Anna Mari Håkans, Edvin Fogelberg, Benjamin Sebbas, Tom Yrjas.
Vattenvanemärket: Albin Fogelberg, Frida Perätalo, Felicia Anderson, Marielle Westerlund, Alexander Sebbas.
Nybörjarmärket: Filip Back, Carolina Sund, Sandra Öster, Ilona Jahkola.
Intressemärket: Anna Jyllingberg, Erik Hilden.
Talang: Sofia Nygård.
Simkandidat: Christoffer Storgård.
Simmagister: Axel Snygg, Oskar Snygg.

25 m: Cecilia Weckström, Nina Gädda, Erik Hilden.
100 m: Niklas Gädda, Erika Hilden.
200 m: Niklas Gädda, Erika Hilden, Roger Berg.
1 km: Sofia Nygård
2 km: Axel Snygg

Lekledare: Lotta Westergård och Andreas Lund
Sara Lund, simlärare

* * *

ÅRETS SOMMARTORG

Man hälsas välkommen till marknaden av några hantverkare och försäljare.
Karita Byholm sågar bokstäver på sin eldrivna lövsåg. Många bokstäver på en gång. Var och en får ta en valfri bokstav, gratis. Karita säger att hon varit med så pass länge att gubbarna slutat ge henne goda råd. De har lärt sig att hon gör som hon vill i alla fall.
Vivan Österberg sitter och målar blommor och ordspråk på trätavlor. Hon har tillsammans med sin syster Gun-Lis Grannas, Handrike, en hantverksbutik i Närpes.
Birger Öster säljer blommor, olika sorters hängamplar. Han klagar inte på kommersen. Åtminstone är hans blomkärra ett vackert blickfång och en prydnad för marknadsplatsen.
Carola Lithén frestar med rökt sik.
Vädret är gynnsamt, människorna trängs både inne och ute. Kö till kassan för det mesta.
Alla vänner och bekanta man träffar gör att marknadsdagen blir en dag att minnas.
Låt mig nämna några jag träffade:
Lars-Erik Häggman, klasskamrat, företagare i Korsnäs, kurskamrat från bokbindarkursen. Vi fick naturligtvis genast ärende till antikvariathyllan. Vi tittade framförallt på de slarviga böckerna som borde fixas.
Lars-Eriks fru, Ann-Marie, fil.dr, känd i hela svenskfinland.
Paret Häggmans dotter, Sofia, egyptolog, samt hennes kompis, Anna Holmqvist, religionslärare från Singsby.
Jag kan inte låta bli att fascineras av Sofias yrkesval. Hur många vasabor är egyptologer? Sofia forskar i Uppsala när hon inte är i Egypten för mera handgripligt arbete.
Jag träffade Greta Lång, bekant radioröst från Radio Vega. Kunde åtminstone informera henne om Svenskfinlands krigsänkebarns sommarträff i Kronoby i slutet av augusti. Kunde kanske bli ett reportage?
Träffade Gunilla Waselius, barndomskamrat från Vikinga på 1940 och –50 talet.
Gunilla Lindroos, litteraturvetare. Med henne kunde jag diskutera böckerna i antikvariatet. Är dethär en känd och bra författare? Har han fått nobelpris? Hon vet det mesta!
Margot Ehnström spelade dragspel och ledde allsången. Medmusikanter var Erik Björkman på fiol och Henry Nystrand på dragspel.
Margot lyckades locka med Helge Martois på bal. Stämningen tätnade när Margot och Helge sjöng, ”Rosa på bal”. Nu var Helge på hugget. Av bara farten blev det några Evert Taube låtar till.
Ellen Klockars, nästan blind, trivdes och sjöng med i de flesta låtar. Hon påminde mig om att du skriver väl om den varma och fina stämning som råder.
Och glöm inte att skriva om de alldeles utsökt goda smörgåsarna, påpekade Gunvor Södergård, en av medlemmarna i Margots många körer.
Att till arrangörerna kunna förmedla dessa positiva kommentarer av utomstående personer känns naturligtvis uppiggande.
Margot är en fenomenal allsångsledare. Plötsligt finner jag mig själv sjunga med av hjärtans lust tillsammans med de som tror / tycker / vet att de kan sjunga. En ganska låg siffra i ett gammalt skolbetyg säger nämligen att jag inte kan sjunga.

Börje

Christers spalt

Jag var kommunens representant vid statens skärgårdsdelegations framtidsseminarium i början på juni. Kommunminister Hannes Manninen var där och informerade om de framtidsplaner som staten har beträffande den kommunala servicen. Ur hans föredrag framgick att inom detta år så skall arbetsfördelningen mellan stat och kommun klargöras och till juni nästa år så skall det vara utrett vilka samarbetsområden som skall finnas i de olika regionerna och vad de skall göra. Detta betyder att vi i vår region nog kommer att diskutera om det skall vara en typ av storvasa eller om andra arbetsformer kan etableras. Helt klart är det att det inte kan fortsätta som nu eftersom prognoserna säger att kommunernas inkomster kommer att öka med 3 % medan utgifterna stiger med 5 %. För Korsholms del så ökar just nu våra inkomster med 6,4 % och utgifterna ökar med 9,3 %. Alla förstår nog att detta inte kan fortgå, men de lösningsmodeller som måste till är inte enkla att uppfinna och förverkliga. Personligen har jag framfört att jag anser att barndagvården, åldringsvården och grundutbildningen bör skötas så nära användarna som möjligt d.v.s. handhas av dagens Korsholm, allt annat måste vi vara beredda att söka effektivare lösningar för.

Från statens håll har man uppenbarligen den åsikten att det brådskar eftersom denna tidtabell är oerhört stram och risk för felaktiga lösningar är mycket uppenbara.

Stormossen har det skrivits en del om i pressen och min uppfattning är att den specialrevision som utförts inte ger tillräckligt mycket som skulle föranleda en kursändring där. Stormossen har varit föregångare och satsat på moderna lösningar som kanske när dom prövats en tid så har man måst modifiera om lösningarna vilket i vissa fall har medfört extra kostnader som ger avfallsavgifter som definitivt är i den dyrare klassen. Nu är det bara långsiktiga lösningar som kan få bukt på våra avfallsavgifter.

Ishockeyföreningen Sports konkurshot har man svårt att förstå eftersom man det senaste året hade publikmängder som gör att publiken inte kan ökas i någon större utsträckning. Trots detta har man konkurshotet, det är nog att göra det lätt för sig att idag prata om hyrorna och försäljningen, för det visste man ju när man gjorde budgeten. Att sänka hyrorna innebär att kommunerna skall skjuta till mera pengar, det tror jag ingen är beredd att göra i dagsläget.

Christer Stolpe

Frida Storgård

som studerar till ekonom vid Svenska handelshögskolan i Vasa har gjort en studie av lojaliteten mot bybutiken bland byborna i Södra Vallgrund.

Genom att ställa frågor till bybor av olika åldersgrupper har hon kunnat peka på de faktorer som gör att byborna handlar i sin egen butik. Avhandling omfattar 37 sidor (A 4)

Frida som denna sommar arbetar på Åland låter byborna ta del av avhandlingen genom den sammanfattning hon själv gör.

Börje

BYBORNAS LOJALITET MOT BYBUTIKEN

Sammanfattning av studien.

Jag fick under arbetets gång bekräftat det jag visste redan innan jag satte igång. Byborna i Södra Vallgrund har en stark lojalitet mot bybutiken. Jag nådde mitt syfte genom att jag hittade olika faktorer som påverkar bybornas lojalitet. Tjänstekvaliteten påverkar bybornas lojalitet. De är tillfredsställda med tjänstekvaliteten överlag. Personalens betjäning är de väldigt nöjda med. Att byborna har fått så bra personlig betjäning är det som har gjort dem lojala och en upprepad tillfredsställelse stärker lojaliteten allt mer. Genom lojaliteten accepterar byborna vissa brister, så de har ingen påverkan på lojaliteten. Lojalitetsfördelar som medlemsskapet och att de får personlig service, stärker lojaliteten, men är inte det som har gjort byborna lojala. Vetskapen om butikens historia stärker också bybornas lojalitet och engagemang i bybutiken. Som läget ser ut idag, med bybornas stöd har bybutiken ingenting att oroa sig för. Den kommer nog att ha möjlighet att finnas kvar ett bra tag till, så länge byborna hjälper till och stöder den. Så till alla bybor kan jag ge uppmaningen: tänk på hur mycket det betyder att få ha bybutiken i byn.

Jag fick under min undersökning höra om ett par som kör ut från Vasa och gör inköp vid Södra Vallgrund handelslag. Det finns villaägare som kommer ut till villorna utan någon mat med och åker till bybutiken och köper allt. En del villaägare stannar vid handelslaget och gör inköp på väg hem till Vasa. Det finns lojalitet utanför byn också.

Men jag antar att de ovannämnda har bott i byn, så det är bybornas lojalitet som lever kvar. De vill göra sitt för att stöda bybutiken. Man skulle också kunna forska om den lojalitet andra kunder än byborna visar. En annan sak som kunde tas upp i vidare forskning är konkurrerande lojalitetskort. En del medlemmar vid bybutiken har antagligen lojalitetskort till supermarketar, som många människor idag har. Så hur påverkas då lojaliteten till bybutiken av de konkurrerande lojalitetsfördelarna. Ett annat forskningsförslag är att undersöka hur det är med ickemedlemmarna i byn, kommer de att bli medlemmar? Södra Vallgrund handelsslag är ett intressant företag att göra vidare forskning om.
Slutligen vill jag tacka alla bybor i Södra Vallgrund som har hjälpt mig under arbetets gång.

Frida Storgård

* * *

MERA FRÅN BULLERÅS

För ett par nummer sedan skrev jag om konsulinnan Moe och om hennes liv och leverne både i stan och på Bullerås. Dethär har väckt intresse. Lars-Ola skrev ett intressant inlägg från auktionen på Bullerås i juni år 1952.

John Ståhl ringde och berättade att han brukade köra både konsulinnan och hennes gäster över isen till och från stan. John hade taxirörelse på 1930 – 40 –talet. Han hade en amerikansk bil, Chrysler av 1924-års modell, med en rak ”sexa”. (Motorn hade 6 cylindrar, alla i samma rad)
Det var alla gånger inte så bra före på isen när gästerna skulle hämtas från stan och köras hem på natten. Men John fann på råd. Han hade tillverkat och monterat skidor på både fram och bakhjulet på bilens höger sida. På det viset kunde han köra med bilens högra sida i snön och med den vänstra sidan följde han de väl uppkörda slädspåren.
Man kan undra om konsulinnans inbjudan till fest innehöll någon väderreservation. John kan inte påminna sig att han någon gång skulle ha varit förhindrad att hämta gästerna från stan på grund av dåligt väder. Kanske konsulinnan hade kontakt med högre makter. Prosten Alvar Nykvist från Vasa kunde säkert hjälpa till med den kontakten. John minns att han var en ofta sedd gäst på konsulinnans fester.
På sommaren var turbåten Svea beställd att köra gästerna direkt till Bullerås.

Gertrud Ståhl ringde och var upprörd. Hon berättade att Susanna Heinonen, som ägde Bullerås före Lummes, hade lånat en mängd tidningsurklipp och ett litet fotoalbum. Dessa är nu försvunna.
Arvid Ståhl arbetade ofta som timmerman på Bullerås. Han blev intresserad av det unika huset och dess innevånare. Han klippte ut allt som skrevs i tidningarna om huset. Tidningsurklippen och fotoalbumet lånade Susanna för att hon skulle skriva en bok. Av det blev intet och nu är dokumenten försvunna. Susanna svävar på målet. Ibland påstår hon att dokumenten finns hos den nya ägaren (Lummes) och ibland påstår hon att hon har dem hemma men inte kan hitta dem.
Dessa dokument tillhör naturligtvis i första hand Gertrud och Arvid och i andra hand byn. Urklippen borde finnas i urklippsboken och åtminstone kopior av fotografierna bör finnas i byaarkivet.
Regina Håkans har meddelat att hon lånade ut en förstoring åt Susanna, föreställande konsulinnan Tulla Moe och sonen Dick. Den har heller inte återfåtts.
Gertrud ringer regelbundet åt Susanna och frågar hur långt hon kommit i sitt letande. Så småningom kan en större delegation från Södra Vallgrund komma och hjälpa Susanna att hitta de för vår by så viktiga dokumenten.

Börje

* * *

Robert Stolpe

har i maj detta år avlagt **medianomexamen** vid Yrkeshögskolan i Nykarleby.
Just nu är Robert i Stockholm och söker jobb. Han försöker slå sig på dokumentärfilmning.

* * *

SÖDERBYBLADET

Redaktör: Börje Anderson
Lotsvägen 2, 65930 Södra Vallgrund
Tel. 06-3527758, GSM 050-5917958
E-post: borje.anderson@kolumbus.fi

Redaktions sekreterare: Hans Söderlund
Sommarösundvägen 442A
65930 Södra Vallgrund, tel. 06-3527586

Nästa blad, nr 9 utkommer omkring vecka 36.